

Del troc al Bizum: la dinàmica de la història dels diners

Dinàmica de simulació en què la classe reviu l'evolució dels diners, començant per un troc sense diners que ix malament, passant per una mercaderia-diners i els diners metàl·lics, fins a arribar als diners digitals, per a entendre per què es va inventar els diners i quins problemes resol.

DURADA

55 min · 1 sessió

AGRUPAMENT

grup classe per rondes, amb targetes individuals

UNITAT 4

El diner i els mitjans de pagament

MATERIALS

- Targetes de productes per a repartir (cada estudiant rep un bé que té i un altre que vol)
- Un grapat d'objectes que faran de mercaderia-diners (per exemple, clips o fesols)
- Fitxes o monedes de joc per a la ronda dels diners metàl·lics
- Pissarra per al cronòmetre de cada ronda

ENCAIX CURRICULAR · Sabers B.1 · Comp. específiques CE4 · Comp. clau CCL, STEM, CPSAA, CCEC

Plantejament

Per què existixen els diners? No és una pregunta tonta: durant milers d'anys les persones van viure sense ells. Per a entendre de veritat què són els diners, el millor és viure el problema que van vindre a resoldre. En esta dinàmica la classe sencera reviurà la història dels diners en quatre rondes, intentant en cadascuna aconseguir el que necessita.

Començareu amb el troc (canviar coses per coses) i comprovareu el difícil i lent que és. Després apareixerà una “mercaderia-diners”, després els diners metàl·lics i, per fi, els diners digitals. En cada salt sentireu com el problema es fa més fàcil. En acabar entendreu, sense memoritzar res, quines funcions complixen els diners i per què van ser un dels grans invents de la humanitat.

Objectius didàctics

- Comprendre per què van sorgir els diners a partir de les dificultats del troc.
- Reconèixer les funcions dels diners (mitjà de pagament, mesura de valor, depòsit de valor).
- Ordenar l'evolució dels diners: troc, mercaderia-diners, diners metàl·lics, diners digitals.
- Viure i verbalitzar els avantatges de cada forma de diners sobre l'anterior.

Passos

- 1. (5 min) Enquadrament i repartiment.** El professor repartix a cada estudiant una targeta amb **un producte que té** (per exemple, “tens pomes”) i **un altre que necessita** (“vols un pa”). Ningú pot aconseguir el que vol sense intercanviar amb altres.
- 2. (10 min) Ronda 1 — el troc.** Tenen cinc minuts per a aconseguir el que necessiten canviant coses per coses, sense diners. La majoria no ho aconseguirà: per a canviar pomes per pa, cal trobar algú que tinga pa i vulga pomes just alhora (la “doble coincidència de necessitats”). El professor compta quants ho van aconseguir.

3. **(10 min) Ronda 2 — la mercaderia-diners.** Ara es repartix a cadascú la mateixa quantitat d'un objecte comú (clips o fesols) que tots accepten com a pagament. Repetixen l'intercanvi. De sobte és molt més fàcil: ja no cal la doble coincidència.
4. **(10 min) Ronda 3 — els diners metàl·lics.** Es canvien els clips per monedes de joc amb valors diferents. El professor introdueix una compra amb "canvi" (pagar amb una moneda gran i tornar). Apareix la idea de mesura de valor: els diners posen preu a les coses.
5. **(10 min) Ronda 4 — els diners digitals.** Sense objectes: el professor porta un "compte" en la pissarra i els pagaments es fan anotant (simulant un Bizum o una targeta). Es comenta què es guanya (rapidesa, no portar efectiu) i quina precaució cal (seguretat, no veure els diners eixir).
6. **(10 min) Tancament.** En la pissarra es construeix entre tots la línia del temps dels diners i s'anoten les **tres funcions** que han viscut: servixen per a pagar, per a mesurar el valor de les coses i per a guardar valor per a més avant.

Per al professorat

El moment pedagògic clau és la frustració de la ronda 1: no la talles abans d'hora, deixa que senten l'ineficient que és el troc. Eixe "quina ràbia" és el que fa que valoren els diners. Si la classe és gran, fes les rondes per grups alhora. En la ronda 4, aprofita per a enllaçar amb l'activitat del frau digital de la unitat: els diners que no es veuen també cal protegir-los.

Avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Participació en les rondes	Intercanvia activament en cada fase	25 %
Comprensió del troc	Explica per què el troc és difícil (doble coincidència)	25 %
Funcions dels diners	Identifica les tres funcions dels diners en el tancament	30 %
Evolució ordenada	Ordena bé les etapes en la línia del temps	20 %

Material obert de profedeconomia.es · Llicència Creative Commons BY-NC-SA · Currículum LOMLOE